

Josip Korban:

Kralja sta razveselila

»Teško se bom ločil od nje. Rad jo imam, to dolgo mokro in silno kačo. Tudi takrat je ne sovražim, kadar se vsa divja zaganja v breg in trga plodno zemljo. Vendar bi pa ne umiral rad v

njenih umazanih vrtincih, čeravno trdi-
jo ljudje, da sliši človek godbo in je pri-
jetna taka smrt. Raje jim kar tako ver-
jamem kot pa da bi neverni Tomaž po-
izkušal. Zato pa vedi: Sam boš moral
gledati, kako se izmotaš takrat, kadar
bo »na spenjenih valovih smrtni ples
plesal najin brod.« ...

S hrbtom navzgor leži Markec na ro-
sni trati in strmi v šumečo reko, ki jo
je ravno kar posrebril mesec.

Tiha in topla je noč nocoj, polna opoj-
nega vonja. Nemara je zdraviliški vrtnar
pozabil zapreti duri svojega živopi-
sanega cvetličnjaka. V presledkih za-
laja nekje daleč v daljavi pes. Žalostno
zategla fantovska pesem iz bližnje vasi
zdaz pa zdaj pretrga sveto tišino.

»Kaj dela sedaj uboga mati?« ugib-
lje fant. »Jo tudi tako prijazno boža me-
sečina?«

Veseli zvoki zdraviliške godbe hrupno
udarijo v mirno poletno noč. Sladko
otožno melodijo poje mehki saksofon.

»To je trobenta!« Tako si že dolgo
želi fantova duša. V hlačnem žepu si
otipa orglice. Pa tudi to godalo ni od
muh. Orglice mu je na sejmu kupil ded.
Dobro zna že zaigrati nanje. Polko, val-
ček — kar hočete. Ali danes mu ni za
sviranje. Kako bi mogel, ko mu je pa
tako žalostno srce!

Na cesti, daleč onkraj prostranega
koruznega polja, zadrda avtomobil.
Vedno bliže in bliže prihaja njegov ro-
pot. Že zagori vrbovje ob reki v zelen-
kasti svetlobi žarometov. Kakor silni
predpotopni zmaj drvi proti reki avto-
mobil. Hej, brodnik!« zakliče debeli, do-
broznani glas šoferja Roka. Kdo ne po-
zna tega veselega moža, bivšega mor-
narja, in njegovih čudovitih prilog?
Iz mesta pripelje večkrat kakega go-
sta v kopališče in pri tem nikdar ne za-
mudi lepe prilike, da bi ne povedal nje-
mu, Lovrencu in še komu kako čedno
zgodbičico iz svojega burnega življenja.

Seveda, koliko je na njih resnice in koliko je na njih resnice in koliko živahne domišljije, to se bo ugotovilo še le na sočni dan, ko bo moral Rok odgovarjati za sleherni zlagano besedo.

Brod je pripravljen. Lepa kočiji brez konja zavozi nanj. Mladi brodnik vzame veslo. Skripec na železni vrvi zaškar-ta.

Ko je široki plavajoči most butnil ob nasprotni breg, se skloni šofer Rok skozi okence svojega vozila.

»Kako se kaj počuti prijatelj Lovrenc? Še ne bo zidal tovarne?«

»Kakšne tovarne?«

»Za pahljače ingolobčke vendar. Mo-goče še tudi za zobotrebce.«

Markec pokaže s prstom proti zdraviliškemu parku.

»Vidite tisto črno klado?«

»Vidim.«

»Ta klada je Lovrenc. Pa ga sami vprašajte zastran tovarne.« . . .

Počasi in oprezno, da bi ga ne prebudil, ako spi, se je Markec približal na korak ležečemu invalidu.

»Lovrenc!« je komaj slišno zaklical.

Invalid dvigne glavo. Pri mesečnem svitu opazi Markec, da mu polzi solza po bledem licu.

»Ali ne bo pretrdo tvoje ležišče za vso noč?«

»Nisem razvajan. Vročina je v seniku, tu pri vodi je pa hlad. Zato sem rajši vzel plahto in se semkaj preselil.«

Markec sočutno opazuje beli, kot iz marmorja izklesani obraz svojega nesrečnega prijatelja.

»Zalosten si videti, Lovrenc.«

»Kaj bi ne bil?! Dvakrat so mi že prikrajšali nogo. Sedaj čutim, da pojde v tretje.«

»Potem se bo pa zacelila rana. Boš videl,« ga tolaži dobrodušni fant. »Jernejčku iz Pustega dole se je ravno tako godilo. Potem je pa dobil umetno nogo. Kdor ne ve, da je invalid, niti ne opazi, da ni živa. Tako dobro stopa žnjo.«

»Kaj je bilo tega treba?« vzdihne Lovrenc. Kdor si je vojske izmislil, je satanov brat! Zakaj se nisem pozneje rodil! Vidiš, ti si brez skrbi. Tebi se ni treba bati vojske, njenih grozot in posledic.«

»Nič se ne ve,« ugovarja Markec. »Še vedno se najde kdo, ki trdi: Vojska bo. Še nisi v zrakcu.«

Invalid sede in živahno zakrilj z desnico.

»Nič ne verjemi, Markec, mene poslušaj! Saj veš, da vse časopise prečitam in premozgam, kar jih pride v zdravilišče. Vojske ne bo! In veš, zakaj ne?«

»Zakaj?«

»Zato, ker imamo, hvala Bogu, tako dobrega, plemenitega in modrega vladarja. Z lastnimi očmi je gledal pekel v strelskih jarkih in v zaledju. Malo kdo, kakor on, pozna vse vojne grozote, zato se pa trudi na vso moč, da bi svoj narod obvaroval take strašne nesreče. Ne morem ti povedati, kako me to veseli. Zato, vidiš, sem se pa lotil s tako ljubeznijo svojega najlepšega dela. Kralju hočem z dejanjem dokazati, da ga spoštujem in ga imam resnično rad. Samo nekaj me skrbi, Markec.«

Omahnil je na odejo in za trenutek zaprl oči.

»Samo tega se bojim, da mu bo preznaten moj dar in ne bo vedel ž njim kaj početi. Si že slišal kdaj, da na citre igra kralj?«

»Nisem.«

»Vidiš, jaz tudi ne. Zato sem pa že začel resno razmišljati, ali ne bi kazalo izbrati kaj boljšega, še lepšega? Da bi izrezljal čudovito krasno ptičjo kletko, ali pa gotsko cerkev?«

Težko je sopesl Markec. Mučno vprašanje mu je stiskalo prsi.

»Kar pri citrah ostani?« je zaprosil. Tako, kakor sva se bila dogovorila. Saj menda ne misliš več — da bi jih — pošiljal — po pošti?«

»Čisto resnico mi povej, Markec. Kako jih sodiš? So ti močno všeč?«

»Pa še kako! Tudi kralju bodo všeč in jih bo vesel.«

»Ali resno misliš, prijateljček?«

»Seveda resno. Ustregel boš kralju, ker bo s tvojim darom razveselil svoje otroke.«

Lovrencu je zažarel obraz.

»Glej no, na to možnost pa še nisem pomislil!«

»Vsi otroci brenkajo na citre radi. Zakaj bi te lepe muzike Andrejček, Peterček in Tomislav ne marali?«

»Je res tako! Pametno si povedal, Markec,« je živahno potrdil invalid.

»Korake čujem!« je vzklilnil.

In že sta zagledala šoferja Roka

krepko postavo, ki jo od garaže sem maha proti njima.

»Kdo se hoče peljati z mano?« zakliče že od daleč.

»O, škoda, da ni danes sobota!« odvrne Marcek.

»Kakšne opravke pa imaš v mestu ta dan?«

»Telovadili bomo. Ali še niste videli tistih lepih lepakov, ki vabijo na pokrajinski sokolski zlet?«

»Videl. Pa tudi prostor sem videl, kjer se boste potili. Velika reč! Pravijo, da bo za sto tisoč gledalcev prostora. . . . Veš, kaj, ravno zdajle mi je prišlo na misel: V četrtek bi te lahko naložil, ko bom neko gospo v kopališče pripeljal. Samo, če ti imaš kakega znanca v mestu, kjer bi te odložil. Jaz nimam svojih ljudi. Sem pa tudi vedno na cesti. Ne bi se mogel dosti ukvarjati s tabo.«

»Imam znanca,« je pritrdil Marcek. »Stare znanca in stare prijatelje. Ivan Komar, mizar, je zapisano na tabli.« In tisti hip so mu kakor v filmu zaplesale prijazne slike: pred dušnimi očmi. Doživljaji iz tistih nepozabnih otroških let, ki jih je s svojo materjo v mestu preživel. Zagledal je dolgo, nizko poslopje z obširnimi dvoriščem. Kopica veselo razigranih otrok se valja in igra na belih, izpranih tleh. On pa — še v prvih hlačicah — stoji na pragu mizarске delavnice in ves zavzet opazuje, kako staremu mizarju Komarju oblanice frče izpod dolgega, ozkega obličja. »Si prišel po puško, jeli? se mu nasmehne prijazni možiček.« Tu jo imaš. Zdaj pa le po zajčka v šumo!«

In prikaže se mu druga slika. Ne več tako vesela. Mati sedi na kupu desk v delavnici. Objokane oči ima. Trdo drži Markca za roko. »No, kako boš rekel, Marcek? Bog vam stotero povrni, kar ste nama dobrega storili.« Stari mizar se približa Markcu. Nizko se sklanja k njegovim razgretim licam. Čudno spachen mu je obraz. Živahno mu utripljejo veke.

»Nisem mislil, da me boš tako nena doma zapustil. Pa še obljubil si mi, da mi boš pomagal pri mizah in omarah. Dobro si zapomni, fantiček, pot do nas. Da jo boš našel, kadar te bodo v poznějšíh letih opravki pripeljali v mesto.«

»O, imam prijatelje,« je kakor v sanjah ponovil Marcek. »In nič se ne bo-

jim, da bi jih ne našel. Če le še žive?« »Žive,« je živahno potrdil šofer Rok. »Komarja, mizarja dobro poznam. Stara korenina, kakoršnih je malo v današnjih izprijenih časih.«

»Potem pa le bodi tako dober, da ne boš pozabil v četrtek na Markca,« je zaprosil invalid.

»Ne bom. Samo pripravljen bodi fant! Ne bom se mogel predolgo zadrževati v tem kraju.« . . .

Kakor ogromni dragulji so bleščale zvezde na sinjem nebu. Topla je bila noč in toplo je bilo Markcu pri srcu, ko je odrinil z brodom od brega proti dedovi koči.

— 5 —

Ves prostrani pašnik se kopije v bleščeči svetlobi zlatih solnčnih pramenov. Po grmovju ob šumeči reki se glasno ščebetajoč love drobni sivkasto rjavi ptiči. Beli in pisani metulji frfotajo nad rumenim cvetjem. Obadi in drugi sitni mrčes obletava mirno pasočo se živino.

Pod staro, votlo vrbo leže pastirji. Silna solčna pripeka jim je zagrenila vse igre. Niti za »ris« niti za »kozo« jim danes ni.

Najčemernejši in najbolj kisel izmed vseh je Marcek. Ves čas se na tistem kesa in jezi, da je danes prevzel to dolgočasno, neumno pašo. In ravno ta dan, ko bi lahko imel tako prijetno službo! Zakaj ni včeraj obljubil ciganki Katricí, ko ga je tako lepo prosila, da bi njeno Matildo spremljal na Medvedov hrib? Po hladnem gozdu pelja skorej ves čas pot in rumene, sočne hruške iz Medvedovega krasnega vrta bi bilo bogato plačilo za njegov trud. In družčina, družčina, ta bi tudi ne bila napak! Matilda je vendar tako čedno in prijazno dekletce! In pevka, da je ni take daleč naokoli. Kadar poje v šoli in pri mašah ob državnih praznikih, se ji v čudoviti višini, nalik srebru struni, trese njen čist, mehki glasek, ki tako prijetno ržva uho in srce, da bi človek pozabil na jed in pijačo in na vse male in velike skrbi, ki mu teže dušo.

Da, veliko napako je napravil Marcek, ker ni obljubil. Bog ve, če bi se še dala popraviti? Ako že ni prepozno? Če le ni Katrica že dobila kakega drugega varuha za hčer?

(Dalje prihodnjič)

Dragi Jutrovčki!

Za razpisano velikonočno nalogo ste pokazali mnogo zanimanja in tako, ima stric Matič z vašimi pisemci polne roke dela. Nekateri so razpis naloge napak razumeli, meneč, da smeta biti črki p in e v vsaki besedi samo po enkrat in da sta zaradi tega primera »Lepenac« in »predavanje« napačna! Kdor pa je razpis pazljivo prebral, je moral nalogo prav razumeti: v vsaki besedi morata biti po enkrat črki p in e, jasno pa je, da sta lahko tudi po večkrat.

Ker smo dobili toliko rešitev, da jih v eni sami številki ne bi mogli vseh objaviti, začnemo že danes z objavo imen tistih, ki so nalogo pravilno rešili in ki imajo pravico do žrebanja. Rešitve sprejemamo še do 29. t. m. Žrebanje se vrši 30. t. m. in v naslednji številki, t. j. 3. maja objavimo imena tistih petih, ki jim bo sreča mila, da prejmejo lepo knjižno nagrado. V isti številki razpišemo tudi nov natečaj.

Doslej so pravilno rešili velikonočno nalogo tile Jutrovčki:

Stalowsky Miroslav, uč. III. b razr. na Ledini v Ljubljani, Marčan Joško, dijak III. b razr. II. drž. real. gimn. v Ljubljani, Jelena Sever, dijakinja III. b razr. žen. real. gimn. v Ljubljani, Lavrenčič Ivan, dijak II. razr. real. gimn. v Celju, Čadež Vika, dijakinja IV. a razr. klas. gimn. v Ljubljani, Dušan Pleskovič, uč. V. b razr. Trbovlje-Vode, Stalowsky Musinka, uč. II. b r. mešč. šole na Viču pri Ljubljani, Šinkovec Jerica, učenka v Celju, Pleterski Janko, dijak III. b razr. I. drž. real. gimn. v Ljubljani, Dušan in Branko Pustovrh, uč. III. razr. Ruše pri Mariboru, Kresnik Boris, uč. II. c razr. klas. gimn. v Mariboru—Pobrežje, Kos V. uč. I. razr. klas. gimn. v Mariboru, Marjan Raczynski, uč. v Zg. šiški pri Ljubljani, Krajnc Marjan, uč. III. razr. vadnice v Mariboru, Kaiser Silva, uč. v Dravogradu, Kaiser Zlatko, uč. V. razr. v Dravogradu, Gornik Franci, uč. Ruše št. 233, pri Mariboru, Klemene Zvonimir, dijak II. razr. drž. real. gimn. v Sisku, Mira Prihavec, uč. I. b razr. mešč. šole v Ljubljani, Zoran Jerin, dijak I.

razr. drž. real. gimn. v Celju, Kambič Sonja, uč. I. e razr. II. drž. real. gimn. v Ljubljani, Metelko Dragica, dijakinja v Ljubljani, Juhart Milenko, uč. II. b r. klas. gimn. v Mariboru, Kosi Edica, dijakinja IV. c razr. drž. real. gimn. v Mariboru, Pavlič Miloš, dijak v Ljubljani, Tomažič Dušan, dijak III. c razr. drž. real. gimn. v Mariboru, Bizjan Ernestina, uč. II. razreda mešč. šole v Ljubljani VII., Ani Pavlin, uč. IV. razr. v Ljubljani, Brus Ljubica, uč. II. b razr. dekl. nar. šole v Ljubljani, Vida Borec, uč. III. razr. na Kapli, p. Brezno na Kozjaku, Bunc Rudolf, dijak v Mariboru, Marjan Langus, uč. IV. razr. v Šoštanj, Ivanšek Fran, dijak v Ptuj, Milka Petelinšek, uč. III. a razr. mešč. šole v Lichenthurnovem zav. v Ljubljani, Orehek Estera, uč. IV. razr. vadnice v Ljubljani, Kasesnik Franc, dijak v Šoš tanju, Božica Roš, uč. Rimske toplice, Lah Avgust, dijak na Brezovici pri Ljubljani, Kmetič Anton, dijak, Lokke 219, Trbovlje L. Čakš Rok, uč. osn. šole, Šmarje pri Jelšah, Peter Šinkovec, dijak v Celju, Čepčak Aleksander, dijak, v Ljubljani, Lipovž Anton, uč. II. razr. gimn. Palanka, Smederevo, Japelj Danijela, uč. mešč. šole pri Sv. Jakobu v Ljubljani, Lenko Alojz, dijak v Šoštanj, Kuštrin Jožica, uč. v Ljubljani VII., Mejak Miran, uč. III. razr. v Gornjem gradu, Pahič Stanko, uč. Lukanja vas, p. Slov. Bistrica, Etbin Rožman, Tacen, 17. p. št. Vid, Strah B. uč. III. razr. mešč. šole Lichtenthurnovega zavoda v Ljubljani, Račinja Stojana, uč. II. b razr. drž. real. gimn. v Novem mestu, Račinja Darko, uč. III. b razr. v Črnomlju, Ivan Predan, dijak v Ljubljani, Hanič Aci, uč. I. b razr. na Prulah v Ljubljani, Mirko Damjan, uč. v Ljubljani, Wohinz Marjanca, dijakinja II. razr. II. drž. real. gimn. v Ljubljani, Božidar Cotič, uč. I. a razr. III. real. gimn. v Ljubljani, Peček Dušan, dijak v Ptuj, Mimica Golob, dijakinja v Mariboru, Krušnik Vekoslav, dijak I. c razr. III. drž. real. gimn. v Ljubljani,

(Dalje prihodnjič).

JUTROVČKI PIŠEJO

Skrivna učenka. Županova Francka je vsako nedeljo popoldan, ko so se drugi otroci igrali, šla nekam, da nihče ni vedel. Starejši brat neko nedeljo opazuje Francko in vidi, kako gre naravnost v konec vrta, v samotno dolino, kjer je bila senca gostega grmovja. Tiho stopa za njo in jo pazi pri grmovju. Tu se sliši gvrčenje in izgovarjati besedo za besedo. Ko bliže pogleda, vidi poleg Francke še drugo sosedovo deklico, katera v abecedniku bere; Franccka pa ji kaže in pomaga. Brat gre domov in pove, kje in kako je dobil Franccko. Starši so bili veseli, da je Francka tako lepo obračala čas, katerega so drugi zaigrali, in oče pravi: »Od danes naprej naj sosedova deklica hodi naravnost k nam v hišo in tu naj se uči ta kakor jima je ljubo in drago.«

Vidic Štefka, dijakinja mešč. šole Jesenice

Pes in petelin. Pes in petelin se sprijaznita in skupaj potujeta. Zvečer se tako pogovorita, da bode petelin na drevesu, pes pa spodaj v votlini prenočil. Ko pa petelin po svoji navadi ponoči zapoje, pride lisica in ga prosi, da bi skočil z drevesa, ker bi ga zaradi njegovega prijetnega glasu rada počastila. Petelin pa ji odgovori: »Vratarja imam spodaj; dokler se pri njem ne oglasiš, ne smem z drevesa.« Lisica pa teh besed ne premisli, stopi bliže drevesa, in zalaja. Pes se zbudi, plane na lisico in jo zadavi.

Kdor zvito ravna, se kmalu kesa.

Stojan Veronika, dijakinja mešč. šole na Jesenicah

Volk in veverica. Veverica je švigala z veje na vejo pa je padla ravno na spečega volka. Volk je skočil in jo hotel požreti. Veverica ga je prosila: »Pusti me!«

»Izpustim te,« je dejal volk. »Samo povej mi,« kaj da ste veverice tako vesele. Meni je pa zmeraj dolgčas.

Veverica je odgovorila: »Pusti me prej na drevo, od tam ti povem, tako se te bojim.«

Volk jo je izpustil, a veverica je sko-

čila na drevo in rekla: »Tebi je zato dolgčas, ker si hudoben. Hudobija ti žge srce. Me smo pa dobre in smo tudi vesele.«

Čop Mihaela, dijakinja mešč. šole na Jesenicah

Misterij pomladi. Zopet se je vrnila pomlad iz onih rajskih dežel, kjer ni smrti in trpljenja. Prinesla je s seboj veselje, radost, prebujenje in novo življenje. Prinesla je novo življenje v naravo in prinesla je novo življenje v dušo posameznikovo.

V zeleno odejo so se odeli travniki in na njih so se prebudile iz dolgega zimskega sna vsemogoče cvetice, od prijazno kimajočega zvončka, pa preko bahavih tulipanov, rumenih trobentic in opojno dišečih vijolic, do ponižne marjetice, ki se kakor nebogljen stvarca greje na solncu in daje slovo Stvarniku.

Prebudili so se gozdovi in se zeleno preoblekli. Prebudile so s v gozdovih ptice in začele prepevati. Veselo letajo od enega drevesa na drugega in pojo slavo Bogu in hvalo ljudem, ki so jih prehranjevali čez zimo.

Prebudili so se ljudje iz zimskega sna telesno in duševno. Pripravljajo se zopet na oni veliki praznik, ki nas spominja duhovne sprave z Bogom, ki nas spominja odrešenja. Sin Božji se je daroval samega sebe na križu za nas, vsled njegove neizmerne ljubezni do človeštva.

Največja je bila ta daritev od početka krščanstva pa do danes. Zato po pravici imenujemo in so imenovali prvi kristjani ta praznik največji v zgodovini krščanstva. Že oni so si skušali z raznimi pasijonskimi igrami čimbolj živo predstaviti ono misteriozno vstajenje našega Odrešenika. Poleg zunanjih učinkov pa so skrbeli tudi za pomlajenje duše s tem, da so se z dolgim postom pripravljali na ta dan. Oboje se je ohranilo preko stoletij, preko viharjih časov krščanstva prav do danes.

Tudi letos nas ne loči več dolgo od onega dneva, ko bomo pohiteli ob val-

častnem potrkavanju zvonov na sveto mesto in počastili njega, ki je zmago-slavno vstaj iz groba, premagal smrt in našo največjo nesrečo — pogubljenje.

Še veličastnejša bo takrat narava in razodevala nam bo delo in mogočnost Stvarnika.

Mrevlje Franc

dijak IV. razreda klas. gimnazije
v Ljubljani

Zeleni gozd

Sedaj pomlad je prišumela,
v obleko svatovsko se vsa odela,
je travnike s cveticam posejala
in drevje z bujnim je zelenjem že
obdala.

Med zimo gozdič zapuščeni,
je zdaj tako lepo zeleni,
in solnce žarko nad njim sije,
veselje, radost v njemu klije.

Lahna sapica pihlja,
listje v veterčku šumlja,
ptice pevke žvrgolijo
se lepote veselijo.

V. J. dijakinja v Ljubljani

Oj ve jelke!

Oj ve jelke, temne jelke,
Kaj šumite mi tako
žalostno večerno pesem,
da mi v duši je hudo?

Oj ve jelke, temne jelke,
zašumite pesem mi,
pesem o pomladnem solncu,
da se duša umiri!

Mikuš Miškulin, dijak IV. a razr. III.
drž. real. gimn. v Ljubljani

Za Rožnikom

Za Rožnikom, za Rožnikom za sever-
ni strani
blestijo se dvorci v beli Ljubljani.
Za Rožnikom, za Rožnikom so bele
gore,
čez gore se smejejo v tuji svet ceste.
Za Rožnikom, za Rožnikom je veliki
svet.
brez zime, brez burje, ves v cvetje
olet.

Po naših nam hribih pa zdravje zori
več vredno kot dvorci in tuje poti.

Ertl Ljudmila, dijakinja
v Ljubljani

Pomladna pesem

Pomlad je prišla
iz devete dežele,
zima je odšla
v druge predele.
Ob plotu glej, marjetica
še trudna ji je glavica!
A tulipan ponosen tam,
pred njim cvetlic dišeči hram,
za njim pa vodi cesta, kam?
Na cvetoče travnike
na dehteče polje,
kjer rastejo trobentice
in kjer slavček poje!

Veržun Berta, uč. I.
real. gimn. v Mariboru

Oblački

Majhni zajčki,
beli oblaki
tiho po nebu lovili so se

Morska gladina,
nebesna višina
v njo potopili so se.

Sončece malo,
z neba se zalo
nasmehnilo je.

Franceto France, dijak
v Ljubljani

KRŠKO

rod Trško goro je par večjih hiš
v katerih se zbira krški drobiž
Krško Ti mesto starodavno,
ki nekoč boš postalo še slavno.
Ko čez most v Krško prihitimo
ob krasoti krški kar ostrmimo
Tukaj most je še starinski
in kamni, ki pravijo da so rimski.
Potem pridemo na kopališče
katero je naše letovišče.
Tukaj drčijo čolni kar po Savi
saj to vsak pristen Krčan pravi
Tukaj je plavanje, brizganje in pink-
ponk igranje
naše otroško zabavanje.
Tako je to mesto lepo
Saj leži vendar pod Trško goro.

Majda Pfeifer, uč. II. r. mešč. šole
v Krškem

D. S.:

Grad Kal

(Gornja Savinjska dolina)

Nedaleč od Mozirja je vas Žekove. Četrť ure nad to vasjo so razvaline gradu, kateremu so pravili Kal. Razvaline so vse povprek poraščene s travo in z grmovjem, na sredi pa raste močogen oreh.

Ljudje pripovedujejo, da bo rojen nekoč otrok z rdečimi lasmi in da se bo zibal v zibki iz tega oreha. Ta otrok bo dorastel; takrat pa bo rešil vse ljudi, ki so v gradu zakleti. Za plačilo mu bo odmerjenega mnogo denarja.

Lahko bi dobil dosti zlata, saj ga je pod razvalinami pet kadi in na vsaki kadi sedi strašen črn pes, ki čuva zaklad.

Zgodbica pravi, da je živel na tem gradu bogat graščak s svojo ženo, dvema sinoma in s hčerko. Mož je odšel nekoč na lov k sosednjemu velikašu. Doma je ostala graščakinja s svojimi otroki. Grajska gospa ni marala mlajšega sina, ker je bil očetov ljubljencec. Sklenila je, da se ga bo iznebila. Nekoč dne ga je poslala po vodo, za njim pa je moral iti starejši brat, da bi ga ubil. Kakor je bilo naročeno, tako je ta tudi storil. Naslednjega dne je poslala mati sina in hčerkico iskat mrtvega brata. Iskala sta ga in iskala, pa je končno našla sestrice roso, ki jo je zajela v dlan. Domov grede je deklica pri nekem študentu zaspala. Brat ji je bil sila nevoščljiv, da je baš ona našla roso. Zato jo je pograbil in jo treščil v vodo. Doma se je zlagal, da je padla sestra v vodo ter v njej utonila, on pa da je našel roso.

Čez nekaj dni se je vrnil graščak z lova. Silno je bilo njegovo začudenje, ko ni našel dveh otrok, svojih ljubljencev.

Graščakinja se je baš takrat zabavala pri plesu in je malomarno povedala možu, da sta otroka mrtva. Graščak je zarjul kot ranjena zver. Zbežal je ven in preklel grad, ki se je v tem hipu sesul ter pokopal pod seboj zlobno grajsko gospo z njenimi veseljaki vred. Vrh razvalin je ostal samo črn pes, ki pa je kmalu izginil.

Minulo je nekoliko let. Nad razvalinami se je nabrala črna zemljica. Iz nje je pognala trava. Semkaj je pri-

gnal pastir svoje ovčke. Ko je pasel in prepeval, je slučajno našel piščalko, ki je tole pela: »Jaz sem roš'co našla, brat mi jo je vzel in me ubil«

J. P.:

Dokaz

Neki dan je učitelj pripovedoval svojim učencem, kako se kri pretaka po človeškem telesu. Da bi vso reč bolj nazorno pojasnil, je dejal: »Poglejte, otroci! Ako se postavim na glavo, bi mi šla kri v glavo, kakor veste, in v obraz bi postal ves rdeč.« Solarij je bila stvar jasna in učitelj je nadaljeval: »Ampak zdaj, ko razumete to reč, bi pa še tole rad vedel: Ako pa stojim na nogah, mi kri ne teče v nose. Kako je to, da ne? Kdo ve povedati?« Dečki so molčali. Čez čas pa vzdigne majhen fantič roko in reče: »Plosim, gospod učitelj, to je pa zala li tega, ker vase noge niso plazne.«

A. Potnik:

„Jutro“

Dani se že dani,
vstati je čas,
ah, zlato bo sonce
pozdravilo nas.

Spanja imeli
sladki bil naš sanj —
smo zdravi, veseli,
zagledali dan.

Zdaj urno na noge,
knjige v roko,
saj jutranja zarja
nam bistri glavo.

Listnica uredništva

Uganke in križanke iz zadnjih števil so pravilno rešili:

Cerar Vladimir, dijak v Ljubljani, Hlebec Ladislav, dijak III. drž. real. gimn. v Ljubljani, Mimica Golobova, dijakinja v Mariboru, Radinja Darko, uč. III.b razr. v Črnomlju, Bizjan Ernestina, uč. II. razr. mešč. šole v Ljubljani VII., Tomažič Dušan, dijak III.c razr. drž. real. gimn. v Mariboru, Marjan Raczuski, dijak v Ljubljani VII., Kos Vladko, uč. I. razr. klas. gimn. v Mariboru, Marčan Joško dijak III. b. r. II. državne realne gimnazije v Ljubljani, Jože Bedina, dijak II. razr. mešč. šole na Prulah v Ljubljani, Tancerc Franci, dijak II.a razr. drž. real. gimn. v Mariboru, Perko Marija, uč. uč. IV.a razr. I. dekl. mešč. šole v Mariboru, Kopač Ponikvar, dijak II. drž. real. gimn. v Ljubljani, Mravljak Mariška, uč. II. razr. real. gimn. v Mariboru, Veržun Berta, dijakinja II. real. gimn. v Mariboru, Frank Aldo, dijak II.c razr. III. drž. real. gimn. v Ljubljani, Božo Borštnik, dijak I.a razr. II. drž. real. gimn. v Ljubljani, Ertl Ljudmila, dijakinja iz Ljubljane, Mikuš Miškulin, dijak IV.a razr. III. drž. gimn. v Ljubljani, Anka Štrukelj, učenka na Bledu, Pirnat Angelca uč. II.a razr. II. dekl. mešč. šole v Ljubljani, Radinja Stojana, uč. II.b razr. real. gimn. v Ljubljani, Mlinar Genovefa, uč. III. razr. mešč. šole v Šiški, Tonček in Breda Thurnher, uč. III. in II. razr. v Višnji gori.

»Domači pesnik«: Pesmi niso zrele za objavo.

Francetov France: Stric Matic se Ti zahvaljuje za pisemce. Če so razmere na Tvoji šoli res takšne, da bi utegnil imeti sitnosti, ker priobčuješ svoje pesmice v naprednem časopisju — potem lahko še naprej sodeluješ pod pseudonimom. Isto velja tudi za tvoje prijatelje. Kdaj si pa imel priliko, da si se seznanil z 28. členom pravil o vedenju učencev srednjih in sorodnih šol? Oglasi se še kaj!

Marcel H. R.: Tvoja pesem je med tem izgubila aktualnost. Gotovo marljivo zasleduješ vojna poročila.

Ivan K.: Svojo pravljico »Bolni lev« si prepisal, kar je zbudilo med Jutrovi

čki upravičeno ogorčenje. V. bodoče sestavljaj svoje spise sami!

»Karo«: Vaša črtica na žalost ni zrela za tisk. Vsebinsko še nekako ustreza, vendar je jezikovna oblika zelo slaba.

Zinka R. Z.: S podobnim gradivom smo že obilno založeni.

Č. Z. dijakinja: Skušaj obdelovati lažje motive, ki se ti bodo gotovo bolj posrečili in ki bodo primernejši za mladinski list.

J. V. dijakinja: Tvojo pesem objavimo o priliki. Malo smo ji postrigli peroti, pa to te menda ne bo motilo.

Boris Deržaj: Sporoči, ali si dobil knjigo! Med nekaj tedni smo ti jo vnovič poslali na ravnateljstvo šole!

J. B.: Tvoja križanka na žalost ni zrela za objavo.

Rešitev križanke

„Miš“

Vodoravno: 1. up; 3. Bled; 5. bajka; 6. ir.

Navpično: 1. ulj; 2. pek; 3. bar; 4. da; 5. h.

Rešitev križanke

„Ponirek“

Vodoravno: 2. alt; 5. barok; 8. topol; 10. satir; 12. lopa; 13. rake.

Navpično: 1. Rab; 3. lat; 4. tros; 6. opal; 7. Kotor; 9. lipa; 11. rak.

Rešitev križanke

„Kragulj“

Vodoravno: 1. ep; 3. Vis; 5. ursk; 6. okač; 7. pek; 8. ara.

Navpično: 1. Evropa; 2. pisker; 3. skakač.

